

Mer om livet etter døden på de høyere plan jf boken

MENTAL-LEGEMET

Af major ARTHUR E. POWELL

Fra Udgaven af 1952/ingen kopiright angives og

tekstfejl kan forekomme da teksten er scannet og ikke alle fejl kan være opdagede.

(anbefalt visning i 150% forstørrelse)

Her utdrag fra side 142:

”Skønt et menneske efter døden kan leve i den himmelske verden, dvs. på det mentale plan (som vi skal se i et senere kapitel), er han dog lukket inde i en skal af sine egne tanker; dette kan ikke kaldes at fungere på mentalplanet, for det indebærer evnen til at kunne bevæge sig frit omkring på planet og at kunne iagttage hvad der foregår der.

Et menneske som er i stand til at fungere frit i mentallegemet har evnen til at træde ind i alherligheden og skønheden på mentalplanet, og selv når han virker på astralplanet er han i besiddelse af en langt mere forstående sans, som åbner vidunderlige kundskabsperspektiver for ham og praktisk talt gør fejltagelser umulige.

Når et menneske fungerer i sit mentallegeme, efterlader han sit astrallegeme bag sig sammen med det fysiske legeme. Hvis han af en eller anden grund ønsker at vise sig på astralplanet, sender han ikke bud efter sit astrallegeme men kan med en simpel viljeshandling materialisere et til midlertidigt brug. En sådan astral materialisation kaldes en *mayavirupa*, og det er som regel nødvendigt at få hjælp fra en kvalificeret lærer når den skal formes første gang. Dette emne vil blive behandlet i næste kapitel.

Der er en anden måde hvorpå søvnlivet kan bruges til et nyttigt formål, nemlig til at løse problemer. Metoden bliver naturlig-

vis brugt af mange mennesker, skønt de fleste ikke selv er klar over det; det ligger i ordsproget at »sove på en ting«. Problemet der skal løses bør holdes roligt i tankesindet når man går i seng; man bør ikke debattere eller diskutere det, så hindres man måske i at falde i søvn; det bør kun tages frem i tankesindet og derpå forlades. Når tænkeren så under søvnen er befriet for det fysiske legeme og den fysiske hjerne, vil han kunne tage problemet op og behandle det. Som regel vil tænkeren indpræge løsningen på hjernen, så den vil være i bevidstheden når han vågner. Det er en god ide at have papir og blyant ved sengen for at kunne skrive løsningen ned øjeblikkelig; en tanke der er opnået på denne måde vil nemlig meget hurtigt viskes ud ved de mange stimuleringer fra den fysiske verden, og den dukker ikke op igen.

19. Mayavirupaen

Mayavirupa betyder ordret »illusionslegeme«. Det er et midlertidigt astrallegeme lavet af en der er i stand til at fungere i mentallegemet. Det ligner måske, eller måske ikke, det fysiske legeme. Der gives det en form som passer til dets formål.

Det kan laves synligt eller usynligt på det fysiske plan; det kan laves så det ikke er til at skelne fra et fysisk legeme, varmt og fast at røre ved, såvel som synligt, det kan føre en samtale og er på alle punkter ligesom et fysisk væsen.

Fordelen ved at bruge en mayavirupa er at den ikke er underkastet astralplanets blændværk som astrallegemet er det; ingen fortryllelse kan få magt over den og ingen astral illusion narre den.

Med evnen til at danne en mayavirupa kan et menneske blive i stand til øjeblikkelig at gå fra mentalplanet og tilbage igen og hele tiden bruge mentalplanets større kraft og finere sans; *det er kun nødvendigt at danne den astrale materialisation når man ønsker at være synlig for personer i den astrale verden.* Når man har fuldendt sin opgave på dette plan, trækker man sig igen tilbage til mentalplanet, og mayavirupaen forsvinder, dens materialer sendes tilbage til det almindelige astralstofs kredsløb, hvorfra de blev hentet ved elevens vilje.

Når et menneske er iklædt en mayavirupa, kan han bruge mentalplanets metode med tankeoverføring når det gælder om at forstå et andet menneske; men evnen til at overføre tanken

på denne måde er naturligvis begrænset af det andet menneskes astrallegemes grad af udvikling.

Det er nødvendigt at Mesteren først viser sin elev hvorledes han skal lave en mayavirupa; derefter kan han gøre det selv, skønt det i begyndelsen ikke er nogen let sag.

Efter den anden indvielse gøres der hurtige fremskridt med udviklingen af mentallegemet, og det er på dette stadium, eller tæt ved det, at eleven kan lære at bruge en mayavirupa.

20. Devachan: principper

(Devachan is regarded as the place where most souls go after death where desires are gratified, corresponding to the Christian belief in Heaven. However, Devachan is a temporary, intermediate state of being before the soul's eventual rebirth into the physical world. In the Neo-Theosophy of C.W. Leadbeater, "Devachan" is located on the mental plane many miles far above the surface of Earth. While those souls at the zeroth level of initiation (the vast majority of the inhabitants of Earth) go to Summerland (located on the astral plane only a few miles above the surface of Earth) when they die, those who have reached the first, second, or third levels of initiation go to Devachan when they die.)

Den første del af livet efter døden, den der tilbringes på astralplanet, er allerede blevet grundigt beskrevet i bogen »Astrallegemet«. (engelsk utg. [link](#))

Derfor begynder vi nu vores studier med det tidspunkt, hvor astrallegemet lades tilbage på sit eget plan og mennesket trækker sin bevidsthed ind på mentalplanet, dvs. »hæver« sig til mentalplanet, og hermed træder han ind i det der kaldes den himmelske verden. Teosofferne kalder det som regel *devachan*, som ordret oversat betyder »Solskinslandet«; på sanskrit kaldes det også devachan, »Gudernes Land«, hinduerne siger *svarga*; buddhisterne siger *sukhauati*, zoroasterne, de kristne og muhamedanerne kalder det »himlen« Det er også blevet kaldt »almenhedens nirvana«. Det grundliggende princip for devachan er at det er en tankens verden.

Et menneske som befinder sig i devachan kaldes en devachaner.

(Ordet devachan er etymologisk ukorrekt og derfor vildledende:

Det er imidlertid blevet så almindeligt et sprogbrug i teosofisk terminologi, at nærværende forfatter har brugt det i hele dette bind. Det har i det mindste den fordel at det er mindre tungt end »himmel-verdenen«. A.E.P.)

I ældre bøger beskrives devachan som en særlig bevogtet del

af mentalplanet, hvor den store åndelige intelligens som forestår den menneskelige evolution har udelukket alle sorger og onder. Det er menneskets lyksalige hvilested hvor han fredeligt fordøjer sit fysiske livs frugter.

I virkeligheden er devachan ikke en afsondret del af mentalplanet. Som vi snart skal se er det snarere sådan at hvert menneske der lukker sig inde i sin egen skal (norsk sitt eget hylster/skall) og derfor slet ikke tager del i livet på mentalplanet; han bevæger sig ikke frit omkring og blander sig med folk som han gør det på astralplanet.

En anden opfattelse af det der er blevet kaldt devachans kunstige bevogtning - det svælg der omgiver hver enkelt der stammer fra den kendsgerning, at alt det kamiske eller astrale stof naturligvis er blevet visket bort og ikke længere findes der. Mennesket har derfor ikke noget udtryksmiddel, intet kommunikationsmiddel som kan reagere på de lavere verdener. Af praktiske grunde er disse som følge heraf ikke-eksisterende for ham.

Den endelige overgang fra det astrale til det mentale indebærer ingen smerter eller lidelser; i virkeligheden er det umuligt for det almindelige menneske på nogen måde kan være klar over dets natur; han føler simpelthen at han synker hen i en dejlig hvile.

Sædvanligvis indtræder der dog en periode med bevidstløshed i lighed med den der følger efter den fysiske død; tiden kan variere inden for vide grænser, og mennesket vågner lidt efter lidt op herfra.

Det ser ud som om denne periode med bevidstløshed er en slags fostertilværelse, der svarer til tiden inden fødslen til det fysiske liv og er nødvendig for at kunne få opbygget det devachanske ego til livet i devachan. En del af det viser sig at være optaget af absorberingen af det astrale permanente atom, som består af alt det der skal bringes med i et fremtidigt liv på jorden. og en anden del af at levendegøre stof fra mentallegemet til dets kommende adskilte og uafhængige liv.

Når mennesket vågner igen efter den anden død, er hans første følelse en ubeskrivelig lyksalighed og en stor vitalitet, en tilstand af umådelig glæde ved at leve, så han foreløbig ikke har brug for andet end bare at leve. En sådan lyksalighed er essensen af livet i alle systemets højere verdener. Selv astrallivet har muligheder for lykke langt over hvad vi kender i det

fysiske liv, men det himmelske liv overgår i lykke langt det astrale. I hver højere verden gentages den samme erfaring, og enhver af dem overgår den foregående. Dette gælder ikke alene følelsen af lyksalighed men også af visdom og udsyn. Himmellivet er så meget rigere og mere udvidet end det astrale, slik at man slet ikke kan sammenligne dem.

Når den sovende vågner op i devachan, hilser de fineste farver hans åbne øjne, selv luften synes at bestå af musik og farver, hans hele væsen er gennemtrængt af lys og harmoni. Gennem den gyldne dis ser han ansigterne af dem han har elsket på jorden; han ser dem i deres æteriske skønhed som udtrykker deres ædleste og kærligste følelser uden de lavere verdens lidenskaber og bekymringer. Intet menneske kan fuldstændig beskrive den lyksalighed der føles når et menneske vågner op i den himmelske verden.

Denne lyksaligheds intensitet er det mest karakteristiske ved det himmelske liv. Det er ikke bare fordi ondt og sorger på grund af tingenes natur er umulige i denne verden eller fordi enhver skabning er lykksalig der. Det er en verden hvor ethvert væsen, ved selve den kendsgerning at han er der nyder den højeste åndelige lyksalighed der er mulig for ham; en verden hvor evnen til at reagere på hans higen og stræben kun er begrænset af hans egen evne til at hige og stræbe.

Denne følelse af en universel glædes overvældende nærhed forlader aldrig et menneske i devachan; intet på jorden er som dette, intet kan beskrive det - den himmelske verdens umådelige åndelige vitalitet er ubeskrivelig.

Der er gjort adskillige forsøg på at skildre den himmelske verden, men alle kommer til kort fordi den af natur er ubeskrivelig i fysisk sprog. Buddhistiske og hinduistiske seere taler om træer af guld og sølv med juvelbesatte frugter; den jødiske skribent der har levet i en stor og pragtfuld by taler om gader af guld og sølv; mere moderne teosofiske skribenter drager sammenligninger med solnedgangens farver og havets og himlens herligheder. Alle prøver de på at male sandheden for os ved at anvende velkendte sammenligninger - men den er alt for stor til ord.

Menneskets situation i devachan adskiller sig meget fra astralverdenen. Her brugte han et legeme som han var grundig kendt med, fordi han havde vænnet sig til at bruge det under

søvnen. Han har imidlertid aldrig brugt mentallegemet før, og det er langt fra at være fuldt udviklet. Det lukker ham i høj grad ude fra verden omkring ham i stedet for at sætte ham i stand til at se den.

Under sin renselse på astralplanet har den lavere del af hans natur brændt sig selv bort; tilbage hos ham er der nu kun hans højere og mere lutrede tanker, de ædle og uselviske bestræbelser som han nærrede gennem sit jordiske liv.

I astralverdenen kan han leve et forholdsvis behageligt liv, skønt det er tydeligt begrænset; på den anden side lider han måske meget i renselsestilværelsen. Men i devachan høster han kun frugterne af dem af sine tanker og følelser som har været helt uselviske; derfor kan det devachanske liv ikke være andet end lykosaligt.

En Mester har engang sagt, at »devachan er landet hvor der ikke findes tårer, ingen sukk, hvor der ikke gives eller tages til ægte, og hvor de retfærdige virkelig gør deres hele fuldkommenhed«.

De tanker der kredser om devachaneren, laver en slags skal der bliver det middel der sætter ham i stand til at reagere på visse vibrationstyper i dette rensede stof. Disse tanker er kræfter med hvilke han trækker på den himmelske verdens uendelige rigdomme. De tjener som vinduer hvorigennem han kan se ud på denne verdens herlighed og skønhed, og hvorigennem svar fra kræfter udefra også kan komme til ham.

Ethvert menneske udover det mest primitive må have haft en eller anden uselvvisk følelse, selv om det måske kun er sket en gang i hans liv, og denne bliver nu hans vindue.

Det ville være forkert at tænke sig denne tankeskal som en begrænsning. Dens funktion er ikke at lukke et menneske ude fra planets vibrationer, men snarere at sætte ham i stand til at reagere på de indflydelser der ligger inden for hans evner til at opfatte. Som vi skal se i 27. kapitel er mentalplanet en genspejling

af Det Guddommelige Sind, et uendelig vidtstrakt lager hvorfra den person der glæder sig i himlen kan trække netop på det der er i overensstemmelse med hans egne tanker og bestræbelser; de tanker og bestræbelser der er skabt under hans fysiske og astrale liv.

I den højere himmelverden eksisterer disse begrænsninger - hvis vi et øjeblik må kalde dem således - ikke længere; men vi beskæftiger os endnu ikke med denne højere verden.

Hvert menneske er i stand til at trække på himmelverdenen, men kan kun opfatte så meget at den som han ved tidligere bestræbelser har forberedt sig på at opfatte. I Østen siger man ethvert menneske medbringer sin egen kop; nagle af kopperne er store og andre er små. Men stor eller lille, så bliver hver kop dog fyldt med så meget der kan være i den; i lyksalighedens hav er der mere end nok til alle.

Det almindelige menneske er ikke i stand til nogen større aktivitet i denne mentale verden; hans tilstand er hovedsagelig modtagende, og hans syn på noget uden for hans egen tanke-
skal er af meget begrænset karakter. Af de tanker og bestræbelser

der hidtil er gået ad bestemte baner kan han ikke pludselig danne nye; derfor kan han ikke have megen fordel af de levende kræfter der omgiver ham eller af mentalverdenens mægtige englelige beboere, selv om mange af dem hurtigt svarer på visse af menneskets bestræbelser.

Et menneske som gennem sit jordiske liv mest har været optaget af fysiske ting, har kun få vinduer hvorigennem han kan betragte den verden han befinder sig i. Et menneske hvis interesser omfattede kunst, musik eller filosofi, vil opdage at der venter ham uendelig megen glæde og grænseløs megen undervisning; i hvor høj grad han kan drage nytte af det afhænger dog alene af hans evne til at modtage.

Der er et meget højt antal mennesker hvis høje tanker kun er forbundet med kærlighed og gudsfrygt. Et menneske som elsker et andet menneske højt eller føler stor andagt for en personlig Gud, laver et stærkt mentalt billede af denne ven eller af Gud og tager uundgåeligt dette mentale billede med sig i den mentale verden; det er jo i dette stofniveau det hører hjemme.

Nu følger der et vigtigt og interessant resultat. Den kærlighed som danner og bevarer billedet er en meget magtfuld kraft, den er i virkeligheden stærk nok til at nå og virke på vennens ego eller sjæl som eksisterer på det højere mentale plan; for det er naturligvis sjælen, det virkelige menneske der elskes, ikke det fysiske legeme - der kun er en manifestation af ham eller hende. Vennens sjæl føler vibrationen, svarer straks og ivrigt på den og strømmer selv ind i den tankeform der er blevet lavet til ham. Menneskets ven bliver derfor virkelig nærværende hos ham og end nu mere levende end nogen sinde før.

Det gør ingen forskel om denne ven er det vi kalder levende eller død; det er fordi henvendelsen ikke sker til den del af vennen der til tider er fængslet i det fysiske legeme, men til mennesket selv på hans eget rigtige niveau. Sjælen reagerer altid: den der har hundrede venner kan altså på samme tid og fuldt ud svare på hver enkelts kærlighed, for ingen repræsentationer på et lavere niveau kan udmatte egoets eller sjælens uendelige styrke. Derfor kan et menneske i »himlene« udtrykke sig i et uendeligt antal mennesker.

I sit himmelske liv har ethvert menneske på denne måde rundt om sig de levende tankeformer af alle sine venner hvis selskab han ønsker sig. Desuden viser de sig altid fra deres bedste side for ham, fordi det er ham selv der har lavet disse tankeformer hvorigennem de manifesterer sig.

I den begrænsede fysiske verden er vi vant til kun at tænke på vores ven som den begrænsede manifestation vi kender på det fysiske plan. I himmelverdenen er vi på den anden side meget nærmere virkeligheden i vores venner end vi nogen sinde var på jorden, **da vi er to stadier eller planer nærmere sjælens eget hjem.**

Der er stor forskel på livet efter døden på mentalplanet og livet efter døden på astralplanet. På astralplanet møder vi vores venner (under deres fysiske legemes søvn) i deres astrallegemer, dvs. vi beskæftiger os stadig med deres *personligheder*. På mentalplanet møder vi imidlertid ikke vores venner i de mentallegemer de bruger på jorden. Her bygger tværtimod deres

ego eller sjæl helt nye legemer, og i stedet for personlighedens bevidsthed virker egoets eller sjælens bevidsthed gennem disse mentale legemer. Vores venners aktiviteter på mentalplanet er altså på enhver måde skilt fra deres fysiske livs personligheder .

Derfor kan hverken sorger eller bekymringer som måtte ramme det levende menneskes personlighed på nogen måde påvirke den tankeform, som hans ego eller sjæl bruger som et nyt mentallegeme. Hvis han i denne manifestation alligevel var klar over personlighedens sorger eller bekymringer, ville den ikke volde ham nogen bekymring, fordi han ville se dem fra sjælens synspunkt i kausallegemet, han ville se dem som en lektie der skulle læres eller som en karma der skulle *arbejdes ud*. Der er intet selvbedrag i dette hans synspunkt; tværtimod

er det den lavere personligheds synspunkt der er selvbedrag. Det som personligheden oplever som sorger eller bekymringer er nemlig for det virkelige menneske i kausallegemet kun trin på den opadgående evolutionsvej.

Vi ser også at et menneske i devachan ikke er vidende om sine venners personlige liv på det fysiske plan. Det man kunne kalde de mekaniske grunde hertil er allerede blevet forklaret. Der er også lige så tvingende grunde til dette arrangement. *Det ville sandsynligvis være umuligt for et menneske i devachan at være lykkeligt, hvis han så sig tilbage og så dem han elskede i sorg eller lidelse eller i færd med at begå synder.*

I devachan er der ingen adskillelse i tid og rum; der kan heller ikke opstå misforståelser med hensyn til ord eller tanker; der er tværtimod langt mere intim kommunikation sjælene imellem end det nogen sinde var tilfældet i det jordiske liv. På mentalplanet findes der ingen hindringer mellem sjælene; sjælekommunikationens virkelighed i devachan står nøjagtig i forhold til sjælelivets virkelighed i os. Sjælen i vores ven lever i den form vi har skabt til ham og netop sådan som hans og vores sjæl kan pulsere i sympatisk vibration.

Vi kan ikke have nogen kontakt med dem, som vi på jorden kun var bundne til med fysiske og astrale bånd, eller med hvem vi ikke stemte overens i det indre liv. Derfor kan ingen fjende træde ind i devachan, for kun sympatiske sinds- og hjertebånd kan drage mennesker sammen i den himmelske verden.

Vi kommer i kontakt med dem som ligger over os i evolution nøjagtig så langt som vi kan gensvare dem; med dem som er mindre avancerede end os kommunikerer vi til grænsen af deres evner.

Den studerende vil kunne huske at begærelementalen omordner astrallegemet efter døden i koncentriske stoflag med det tætteste lag yderst, og derved begrænses mennesket til det underplan af astralverdenen som svarer til stoffet i hans yderste lag. På mentalplanet sker der intet tilsvarende, da mentalelementaler ikke handler på den måde der anvendes af begærelementalen.

Der er også en anden vigtig forskel på det astrale og det mentale liv. På mentalplanet går mennesket ikke gennem de forskellige niveauer efter tur men drages direkte til det niveau

som svarer til hans udviklingsgrad. På dette niveau tilbringer han hele sit liv i mentallegemet. Variationerne af dette liv er uendelige, fordi hvert menneske laver sit eget mentallegeme.

I devachan, den himmelske verden, arbejdes alt det ud der var værdifuldt i tænkerens moralske og mentale erfaringer gennem det liv der netop er levet; der mediteres over det, og gradvis omdannes det til bestemte moralske og mentale evner, til evner som han vil tage med sig i sin næste inkarnation. I mentallegemet arbejder han ikke med fortidens aktuelle

hukommelse, for mentallegemet vil som vi skal se til sin tid opløses. Erindringen om fortiden forbliver kun i tænkeren selv som har gennemlevet og udholdt den. Men kendsgerningerne om fortidens erfaringer er udarbejdet til egenskaber, således at hvis et menneske har studeret grundigt, vil virkningerne at dette studium være en skabelse af den særlige evne til at tilegne sig stoffet og beherske dette emne, når han bliver præsenteret for det i en anden inkarnation. Han vil blive født med specielle anlæg for denne studielinie og vil udnytte den med stor dygtighed.

Alt hvad der tænkes på jorden bliver på denne måde brugt i devachan; enhver bestræbelse bliver forandret til en kraft - alle utilfredsstillende anstrengelser bliver til evner og dygtighed; kampe og nederlag viser sig atter som materialer der senere bliver redskaber til sejr; sorger og fejl skinner lysende som dyrebart metal der skal bearbejdes til klog og fast vilje. Planer om godgørelse, der førhen manglede kraft og evne til at kunne udføres, bliver i devachan udviklet i tankerne, trin for trin så at sige, og den nødvendige kraft og evne bliver udviklet til åndsevner der kan bruges i et fremtidigt jordisk liv.

I devachan samler sjælen »kun nektaren af de moralske egenskaber og bevidstheden fra hver af sine jordiske personligheder« som en Mester engang har sagt.

Under den devachanske periode genser sjælen sit erfaringslager fra det nu afsluttede livs høst, sorterer og klassificerer det, optager det i sig der kan tilpasses, samt lægger det til side der er udtjent og nytteløst. Sjælen kan lige så lidt være ørkesløst optaget af jordlivens hvirvler, som en håndværker kan være interesseret i at samle sig et lager af materialer han aldrig vil bruge; eller som et menneske kan spise og spise uden

at fordøje maden og optage stoffer til legemets opbygning. Devachan er altså absolut nødvendig i den store plan - undtagen for de meget få, som vi senere skal se.

En mangelfuld forståelse af devachans sande natur har somme tider fået folk til at tro, at et almindeligt menneskes liv i den lavere himmelverden ikke er andet end en drøm eller en illusion; og at han når han forestiller sig at være lykkelig i sin familie og blandt sine venner i virkeligheden er offer for en frygtelig vildfarelse, mens han udfører hvad han har planlagt med en fylde af glæde og tilfredshed.

Denne opfattelse beror på en misforståelse af hvad virkeligheden er (så vidt vi i det hele taget kan vide det), og beror på et forkert udgangspunkt i betragtningen. Den studerende bør huske at de fleste mennesker kun ved meget lidt om deres mentale liv, selv når det manifesterer sig i legemet, således at de, når de præsenteres for en beskrivelse af det mentale liv uden for legemet, synes det mangler virkelighed og at det minder om en drømmeverden. *Sandheden er imidlertid den, at det fysiske liv hvad angår virkelighed, ikke tåler sammenligning med mentalverdenen.*

I et almindeligt jordisk liv er det tydeligt, at gennemsnitspersonens opfattelse af tingene omkring ham, er ufuldkommen og unøjagtig på mange måder. Han ved for eksempel intet om de æteriske, astrale og mentale kræfter der ligger bag ved alt hvad han ser. Og de danner i virkeligheden langt den vigtigste del af det. Hans hele livssyn er begrænset til den lille del af tingene som han sanser, og som hans intelligens, hans uddannelse og hans erfaring sætter ham i stand til at fatte. På den måde lever han i en verden der stort set er hans egen skabelse. Han er ikke klar over at det forholder sig sådan, fordi han ikke ved bedre. Ud fra dette synspunkt er almindeligt fysisk liv i det mindste lige så illusorisk som livet i devachan, og hvis man tænker grundig efter forstår man hvorfor.

Når et menneske i devachan bruger sine tanker som rigtige ting, har han fuldkommen ret; de er rigtige ting på mentalplanet, fordi intet andet i den verden end tanker kan være virkelige.

Forskellen er at vi på mentalplanet erkender denne naturens store kendsgerning, mens vi ikke gør det på det fysiske plan.

Derfor har vi ret når vi siger, at af de to er vildfarelsen større på det fysiske plan. Mentalt liv er i virkeligheden langt mere

intenziv, levende og nærmere virkeligheden end sansernes liv.

Derfor siger vi med Mesterens ord, at »vi kalder efterdøds-livet den eneste virkelighed, og det jordiske er kun illusion, indbefattet personligheden selv.«

»At kalde eksistensen i devachan en drøm i nogen som helst anden betydning end som et rent konventionelt udtryk, er det samme som for stedse at give afkald på kundskaber om den esoteriske lære, sandhedens eneste vogter.«

En af grundene til at man føler det jordiske liv er virkeligt, og at vi føler det devachanske liv er uvirkeligt når vi hører om det, er at vi ser på det jordiske liv *indefra* under dets illusions fulde indflydelse, mens vi betragter devachan *udefra* foreløbig fri for denne tilstands specielle grad af maya eller illusion.

I selve devachan er processen omvendt. Dens beboere føler nemlig at deres eget liv er det virkelige, og de ser på det jordiske liv som fuldt af de mest åbenbare illusioner og fejltagelser. I det hele taget er beboerne i devachan nærmere sandheden end deres fysiske kritikere i det jordiske liv, men naturligvis er jordens illusioner ikke helt forsvundet fra de lavere himle, skønt de er færre og til trods for den kendsgerning at kontakt der er mere virkelig og øjeblikkelig.

Sagt mere generelt er sandheden den, at jo højere vi hæver os gennem vort væsens planer, jo nærmere drages vi mod virkeligheden ; for åndelige ting er forholdsvis virkelige og blivende, mens materielle ting er illusoriske og flygtige.

Den studerende kan med udbytte følge denne tanke lidt længere og betragte livet i devachan som det naturlige og uundgåelige resultat af det tidligere liv, som er tilbragt på de fysiske og astrale planer. Vores højeste idealer og bestræbelser bliver aldrig virkeliggjort på det fysiske plan; de kan heller ikke realiseres der på grund af de få muligheder og det forholdsvis grove stof.

Men ifølge karmaloven (man kunne også kalde den »energiopbevaring«) kan ingen kraft nogen sinde gå til spilde eller berøves sin rette virkning; den *skal* komme til sin rette og fulde udfoldelse, og ind til lejligheden viser sig forbliver den oplagret energi. Med andre ord kan meget af menneskets højere ånde-

lige energi ikke frembringe det rigtige resultat i det jordiske liv; hans højere principper kan nemlig ikke reagere på så fine og

subtile vibrationer, før mennesket er blevet befriet for kødets mareridt. I det himmelske liv bliver alle forhindringer for første gang fjernet, og den opsamlede energi strømmer frem med den uundgåelige virkning som karmaloven kræver.

Browning siger: »På jorden brudte buer, i himlen en fuldkommen rund.« Der hersker fuldkommen retfærdighed og intet går nogen sinde til spilde, selv om det i den fysiske verden kunne se ud som om meget havde forfejlet målet og var blevet til intet.

Devachan er på ingen måde en drøm eller et lotusland med formålsløs tomgang. Det er tværtimod et land - eller bedre: en eksistenstilstand - hvor sind og hjerte udvikler sig uhindret af groft stof eller ved trivielle bekymringer; det er et sted hvor der smedes våben til brug i jordelivets kampe, og hvor fremtidens udvikling i virkeligheden bestemmes.

Den studerende må også forstå, at naturen har indrettet livet efter døden i det eneste forståelige system, der kan fuldføre dens mål med at gøre enhver lykkelig i den grad hans egen evne til lykke tillader det. Hvis himlens glæde kun var af en særlig type (som den er ifølge visse ortodokse teorier), ville nogen kede sig, og andre ville ikke kunne deltage i den enten af mangel på smag for denne særlige retning eller af mangel på den nødvendige uddannelse.

I »Captain Stormfields' Visit to Heaven« har Mark Twain ud fra den gammeldags ide om himlen lavet en sådan *re ductio ad absurdum* - man skulle tro for at gøre den ubeboelig for stedse. Og derved har han for resten præsenteret et klassisk eksempel på brugen af humoristiske analyser i dybt religiøse og filosofiske spørgsmål.

For at vende tilbage til vores hovedtema, så kunne man passende spørge hvilket andet arrangement angående slægtninge og venner der var lige så tilfredsstillende? Det ville være umuligt for de afdøde at være lykkelige, hvis det blev tilladt dem at følge deres jordiske venners flygtige skæbner. Hvis de uden at vide hvad der skete med dem måtte vente til disse venner døde før de kunne møde dem, ville det være en smertefuld uvishedens tid der ofte ville vare i mange år, og i mange tilfælde ville vennerne ankomme så forandrede at de ikke længere var sympatiske.

Naturen har undgået alle disse vanskeligheder. Hvert menneske bestemmer selv både længden og arten af sit himmelske

liv gennem de årsager han selv har skabt i det jordiske liv; derfor kan han kun få nøjagtig den sum som han har fortjent, og nøjagtig den kvalitet af glæde som passer bedst til hans idiosynkrasier. *Han har altid dem med sig som han elsker, og altid i deres ædleste og bedste form; ingen disharmonisk skygge eller forandring kan nogen sinde komme imellem dem, da han hele tiden modtager det fra dem hvad han ønsker.* I virkeligheden er naturens metode uendelig og langt overlegen alt hvad menneskets forstand eller fantasi nogen sinde har kunnet sætte i stedet for.

Det er måske vanskeligt når man befinder sig på det fysiske plan at blive klar over hvorledes de kræfters natur er som udøves af tænkeren - tænkeren som er iklædt sit mentallegeme og ubesværet af sit fysiske legeme. *På jorden kan en kunstner skabe visioner af udsøgt skønhed, men når han forsøger at legemliggøre dem i jordens materialer, opdager han at de slet ikke svarer til hans mentale forestillinger.* I devachan bliver imidlertid alt hvad et menneske tænker straks gengivet i en form der er lavet af det sjældne og subtile stof fra selve tanke-sindet; og det er det middel hvori tankesindet normalt virker når der er befriet for lidenskab, og som reagerer på enhver mental impuls. Skønheden i et menneskes omgivelser i devachan forøges ubegrænset i overensstemmelse med hans tanke-sinds rigdom og energi.

Den studerende bør prøve at forstå, at mentalplanet er en uhyre stor og prægtig verden med levende liv, hvori vi lever *nu* såvel som i perioder mellem de fysiske inkarnationer. Det er kun vores mangel på udvikling og de begrænsninger som det fysiske legeme lægger på os der hindrer os i helt at være klar over, at de højeste himles herlighed er omkring os her og nu, og at der er indflydelser der rammer os fra disse verdener hvis vi bare kan forstå dem og opfatte dem.

En buddhistisk lærer har sagt: »Lyset skinner omkring dig, hvis du bare river bindet fra øjnene og ser. Det er så vidunderligt, så skønt og ligger så højt over hvad naget menneske har drømt og bedt om, og det er der for al evighed«.

(»The Soul of a People« p. 163).

Devachan er med andre ord en bevidsthedstilstand, som et menneske der har lært at drage sin sjæl bort fra sanserne kan træde ind i.

Vi må regne med, at hvad devachan er for hvert jordisk liv, det er nirvana for de mange inkarnationers fuldførte cyklus.

21. Devachan - længde og intensitet

TIDEN PÅ "ANDRE SIDEN"

Når man betragter det ud fra den kendsgerning, at mennesket selv laver sit renselsessted og sin egen himmel, er det klart at ingen af disse bevidsthedstilstande nogen sinde kan være evige, for en begrænset årsag kan ikke afstedkomme et uendeligt resultat.

Den tilmålte tid et menneske tilbringer i de fysiske, astrale og mentale verdener varierer betydeligt efterhånden som han udvikler sig. Det primitive menneske lever næsten udelukkende i den fysiske verden og tilbringer kun få år på astralplanet efter sin død. Efterhånden som han udvikler sig bliver hans astralliv længere, og når hans intellekt udfolder sig begynder han også at tilbringe lidt tid på mentalplanet.

Det almindelige menneske fra de civiliserede racer forbliver længere i mentalverdenen end i den fysiske og astrale. Jo mere han udvikler sig, jo kortere bliver i virkeligheden det astrale og jo længere det mentale liv.

Vi ser altså at et menneske, bortset fra de tidligste trin af hans evolution, tilbringer langt den meste tid på mentalplanet. Som vi nu skal se noget mere detaljeret, er det fysiske livs længde i forhold til mentallivet sjældent mere end 1 til 20, undtagen hvor det gælder det meget uudviklede menneske; hvor det gælder det meget udviklede menneske vil det somme tider være så lavt som 1 til 30. Den studerende skal altså huske på, at sjælens - det virkelige menneskes, hjem er på mentalplanet;

hver nedstigning i inkarnation er blot en kort skønt vigtig episode på hans løbebane.

Tabellerne på side 156 giver en ide om de gennemsnitlige intervaller mellem livene hos den klasse eller den slags mennesker bogen handler om, tillige med en gennemsnitstid der tilbringes på de astrale, mentale og kausale niveauer.

Den studerende bør ikke tage tabellen altfor bogstavelig og heller ikke klassificeringen af den sociale status, som i visse tilfælde er helt misvisende. Grupperingen bør i bedste fald tages som en grov og nem sandsynlighedsberegning. Det er for eksempel klart at der kan forekomme tilfælde med »drankere

og arbejdsløse«-klassen på ethvert socialt niveau; eller en person med høj social status står måske slet ikke højere end en ufaglært arbejder - og så arbejder han måske slet ikke! Det ville have været bedre, hvis man i stedet for social status havde

brugt en anden måde at klassificere mennesker, nemlig efter moralsk og mental udvikling; men denne metode ville sikkert have vist sig at være lige så vanskelig som den vi her har brugt.

Man skal forstå at tallene *kun* er gennemsnitstal og at der er plads for et stort spillerum.

Der ses en vis forskel i måden at individualisere på, men denne forskel er relativt mindre i de lavere klasser. De der er individualiserede gennem intellektet har en tendens til at bruge den længste af de to nævnte intervaller, mens de der er individualiserede på andre måder har tendens til kortere intervaller.

Vi vil vende tilbage til dette punkt og forklare det lidt mere detaljeret.

Generelt kan det siges, at et menneske der dør ungt er tilbøjeligt til at have et kortere interval end den der dør som gammel; men førstnævnte får sandsynligvis en større del af astrallivet, fordi de fleste stærke følelser som arbejder sig ud i astrallivet er skabt i den tidlige del af det fysiske liv, mens den mere åndelige energi som opnår sit resultat i det himmelske liv fortsætter indtil slutningen eller nær slutningen af det jordiske liv.

Som vi har set afhænger den tid der tilbringes i devachan af de materialer mennesket har bragt med sig fra sit jordiske liv; det vil sige alt det der kan oparbejdes i mentale og moralske åndsevner - alle de rene tanker og følelser der er skabt i livet på jorden, alle de intellektuelle og moralske bestræbelser, al hukommelse om nyttigt arbejde og planer om tjeneste for menneskeheden .

Intet mistes, hvor svagt og udflydende det end måtte være; men selviske og dyriske lidenskaber *kan ikke* komme ind, da der ikke findes noget materiale de kan udtrykkes i.

Skønt det onde i det tidligere liv måske stort set overstiger det gode, kommer det heller ikke ind og forhindrer den fulde modning af den nok så ringe høst af godt der måtte være; det devachanske liv bliver måske ganske kort, men selv den mest fordærvede vil få en tid i devachansk liv hvis han blot har den svageste længsel efter det rette; enhver nok så lille følelse af ømhed skal have sin periode her, hvor det godes frø måske kan

sætte svage spirer, eller hvis gnisten i dette gode kan få en lillebitte flamme til at blusse op.

I tidligere tider, da menneskene levede med hjerterne knyttet til himlen og indrettede deres liv efter engang at kunne glæde sig over dens lyksalighed, var den periode der tilbragtes i devachan meget lang og varede somme tider i mange tusinde år. I vor tid, hvor menneskenes sind er blevet meget mere koncentreret om jorden, og hvor så få af deres tanker er vendt mod det højere liv, er deres devachanske liv blevet tilsvarende kortere.

På samme måde står den tid der tilbringes i de lavere mentale og kausale himmelverdener i forhold til den mængde tanker der en for en er skabt i de mentale og kausale legemer. Alt hvad der tilhører det personlige selv med dets ambitioner. Interesser, kærlighed, håb og frygt sætter frugt i den lavere mentalverden, form verdenen; det der tilhører det højere tankesind, de abstrakte, upersonlige tænkningsområder, skal arbejdes ud på de kausale himmelske niveauer, den formløse verden. Som de ovenstående tabeller viser træder flertallet af menneskeheden kun lige akkurat ind i den kausale himmelverden og går hurtigt ud igen; nogle tilbringer en stor del af deres devachanske liv der, andre ganske få tilbringer næsten det hele der.

Ligesom et menneske selv skaber sin egen astrale tilværelse eller renselsestid, således bestemmer han også selv både længden og arten af sit himmelske liv med de årsager, som han selv frembragte i sit jordiske liv. Derfor kan han ikke få både den sum han har fortjent og samtidig den nøjagtige kvalitet af glæde som passer bedst til hans idiosynkrasier.

En anden faktor af stor betydning og interesse er intensiteten af det devachanske liv, der varierer med de forskellige klasser af egoer eller sjæle, og som naturligvis har betydelig virkning på længden af det himmelske liv.

I tabellen på side 156 (link) er der inden for samme gruppe egoer vist to typer, som skønt de står lige i udvikling afviger meget i deres intervaller mellem livene; en af dem bruger ca. 1200 år og en anden ca. 700. Summen af den skabte åndelige kraft er

omtrent den samme i begge tilfælde, men de der tager det korte interval udtrykker en dobbelt intensitet af lyksalighed i deres himmelske liv - de arbejder så at sige under højtryk, idet de koncentrerer deres erfaring og derved kommer gennem næsten dobbelt så meget i enhver given periode som medlemmerne af den anden klasse.

Denne forskel som ganske kort blev omtalt nogle få sider tilbage, skyldes den måde hvorpå individualiseringen blev opnået.

Uden at komme ind på detaljer om individualiseringen (det ville ligge uden for denne bogs rammer) kan det forklares

sådan, at nogle individualiserer gradvis gennem intellektuel udvikling og skaber en anden slags åndelig kraft, som giver dem et længere devachansk liv end dem der individualiserer gennem en øjeblikkelig bølge eller opblussen af kærlighed og guds frygt, og som oplever deres lyksalighed i en meget mere koncentreret eller intens form. Hvis der skulle være forskel i summen af den skabte evne, synes der at være lidt mere hos dem der tager det kortere interval.

Undersøgelser har vist at der er stor variation med hensyn til intervaller mellem livene, og at det resulterer i megen variation i den hastighed med hvilken egoer eller sjæle udarbejder deres himmelske liv.

En vigtig grund til dette er at det er nødvendigt at bringe visse grupper af mennesker sammen i inkarnation på samme tid, ikke alene for at de kan udarbejde indbyrdes karmiske forbindelser, men også for at de kan lære at arbejde sammen med specielle formål for øje.

Der er for eksempel visse grupper af egoer, de såkaldte »tjenere«, der kommer sammen liv efter liv for at de kan gennemgå de samme forberedende erfaringer; kærlighedsbåndene

mellem dem knyttes derved så stærkt, at de vil være ude af stand til at misforstå eller mistro hinanden, når belastningen ved det virkelige arbejde de er forudbestemt til at gøre møder dem i fremtiden. Denne ene store kendsgerning at gruppen er viet til tjeneste, overskygger alle andre forhold, og gruppen bliver bragt sammen for at de kan udføre deres tjeneste som en samlet gruppe mennesker.

Heri ligger der ikke nødvendigvis nogen uretfærdighed. Ingen kan undslippe en tøddel af den karma der legalt skyldes ham. Men den hastighed hvormed karmaen bliver arbejdet ud.

er tilpasset så den kan møde de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde. Derfor sker det somme tider at en vis del karma hurtigt bliver arbejdet ud, så vedkommende kan blive frigjort til højere arbejde uden at blive hæmmet af den; med dette for øje kan det ske at en betydelig mængde ophobet karma straks kan ramme et menneske i form af en eller anden stor katastrofe; han bliver således hurtigere fri, og hans vej er klaret for ham.

Hvor det gælder store menneskemængder er der naturligvis ingen særlig indblanding af denne art, og deres himmelske liv udfolder sig i sit almindelige tempo.

Forskelle i tiden med at arbejde karmaen ud indebærer en forskel i livets intensitet. Det ses som en større eller mindre glans i mentallegemets lys.

22: Devachan - flere detaljer

Efter at have studeret nogle af de mere generelle træk ved devachan og dets højere formål, vil vi nu på ny gennemgå grundlaget og fylde det med detaljer. Vi vil gå mere udførligt i enkeltheder vedrørende det som blev udeladt i den første beskrivelse for ikke at overfylde den.

Til trods for at devachan til en vis grad er illusorisk, som alt manifesteret liv faktisk er, er det himmelske liv ikke desto mindre en større realitet end det jordiske. Det kan man tydeligt se når man betragter de betingelser der er nødvendige for at komme i devachan. Hvis en bestræbelse eller en tankeform skal resultere i en tilværelse på mentalplanet, må dens fremherskende egenskab være uselviskhed.

Kærlighed til familie og venner bringer mangt et menneske ind i det himmelske liv. Det samme gør religiøs gudsfrygt; men kun hvis kærligheden eller gudsfrygten er uselvisk. Krævende kærlighed, egoistisk lidenskab som hovedsagelig begærer at blive elsket, som mere tænker på hvad man får end hvad man giver, og som let degenererer til skinsygens last, har intet af den mentale udviklings frø i sig. De kræfter som her sættes i bevægelse vil aldrig hæve sig over astralplanet, begærplanet hvor de så tydeligt hører hjemme.

Hvor der ikke findes nogen »holden fast ved«, ingen dragning mod egoet, ingen tanke om gengældelse, er der en umådelig

udstrømning af kraft som intet astralt stof kan udtrykke, og astralplanets dimensioner kan heller ikke rumme den. Der er brug for mentalplanets finere stof og større rum, denne skabte energi tilhører den højere verden.

På samme måde er det med den religiøse gudsfrygt, når dens vigtigste tanke ikke er guddommens herlighed, men hvorledes man kan frelse sin egen sjæl; denne form for gudsfrygt fører ikke til devachan. Men der findes virkelig former for gudsfrygt som aldrig søger sig selv, som kun føler kærlighed og taknemmelighed mod guddommen eller lederen og derfor er besat af et brændende begær efter at gøre noget for ham eller i hans navn.

Dette fører ofte til et forlænget himmelsk liv af en forholdsvis ophøjet slags.

Dette gælder alle, hvad eller hvem deres guddom end måtte være, og derfor vil alle Buddhas, Krishnas, Ormuzds, Allas eller Kristi disciple på lige fod opnå deres himmelske lyksalige belønning; dens længde og kvalitet er ikke det mindste afhængig af målet for deres tilbedelse, men udelukkende af følelsernes intensitet og renhed.

Det er imidlertid forkert at tro at et menneske på de astrale og mentale planer efter døden kun erfarer resultaterne af sit sidste jordiske liv; dette gælder stort set almindelige mennesker; men et menneske kan ikke desto mindre mens han glæder sig over lyksaligheden i sin devachan, påvirke andre samtidig og skabe resultater, det vil sige skabe karma.

Således må det også være ifølge tingenes natur, for tanken er den stærkeste faktor ved skabelsen af menneskelig karma. Enhver kraft har egenskaber fra det plan hvorpå den er skabt, og jo højere planet er - jo stærkere og mere udholdende er kraften.

I de tilfælde hvor det højere og lavere selv bliver forenet ved at hæve bevidstheden til det kausale niveau, og de er nu til dags sjældne, bliver egoets eller sjælens bevidsthed tilgængelig for mennesket gennem alle hans fysiske, astrale og mentale liv. Heraf følger at han skaber lige så megen karma i en periode som i en anden, og han er i stand til at kunne modificere sit livs forhold ved udøvelsen af tanke og vilje.

Men bortset fra det veludviklede menneske, frembringer selv et almindeligt menneske, uden selv at vide det, tre særskilte resultater under hele sit himmelske liv.

For det første: Den kærlighed han lader strømme ud på det tankebillede han har lavet af sin ven er en mægtig kraft til det gode, som har en ikke ringe del i denne vens udvikling. Der vækkes en kærlighed hos vennen, som har tilbøjelighed til at forstærke denne gode egenskab i ham. En sådan gerning skaber tydeligvis karma.

Det er endda muligt at virkningen af denne kærlighed kan manifestere sig i vennens personlighed på det fysiske plan. Et ego eller en sjæl kan omdannes af den kærlighed der strømmer ned på den tankeform den besjæler - hvis omdannelsen også viser sig i personligheden, må man huske på at denne naturligvis er en anden manifestation af det samme ego eller den samme sjæl.

For det andet: Et menneske der udsender en vældig strøm af kærlighed og som gensvar vækker andre strømme fra sin ven, forbedrer ganske tydeligt atmosfæren i sin omkreds. Denne atmosfære indvirker på alle dem der færdes i denne atmosfære; devaer, mennesker, dyr, planter osv. Dette vil også med sikkerhed skabe karmiske virkninger.

For det tredje: En uselvisk kærlig eller gudsfrygtig tanke fremkalder ikke alene gensvar fra Logos til den der skabte tanken, men hjælper også med til at fylde de åndelige kræfters reservoir. som vogtes af Nirmanakayaerne og er til disposition for Visdommens Mestre og deres disciple til hjælp for menneskeheden. Lige så vidunderligt som resultatet er af en sådan kærlighed og gudsfrygt i det fysiske liv, lige så let er det at se at gensvaret på tanken fra et væsen i devachan - et gensvar der måske varer ved i tusinde år - yder et betydeligt bidrag til det åndelige reservoir. Det gavner verden og kan ikke vurderes med ord som vi bruger på det fysiske plan.

Af alle disse betragtninger burde det være klart, at selv et ganske almindeligt menneske, som endnu ikke har nået noget særligt bevidsthedstrin, ikke desto mindre er i stand til at gøre godt under sit liv i devachan. Derfor skaber han også i denne periode virkelig ny karma for sig selv og kan endda omdanne sit himmelske liv så længe det skrider fremad.

I den fysiske verden er mange af vores tanker blot fragmenter.

I devachan overvejer drømmeren sådanne fragmenter og udarbejder dem tålmodigt i alle detaljer; han undersøger enhver mulighed for en prægtig udførelse, og lever dem igennem

med en livlighed som intet på jorden kan komme på højde med. Han bygger, former, danner dem i alle mulige retninger og anbringer dem her og der i formens verden. Andre samler dem måske op og lader sig inspirere af dem, således at de planlægger reformer og velgørenhedsarbejder og så fremdeles. På denne måde kan der komme vidunderlige forandringer fra en enkelt drømmer, og hans »drømme« hjælper med til at genskabe verden.

Men skal imidlertid huske på, at det almindelige menneske ikke kan skabe en ny kærligheds- eller gudsfrygtigheds -retning på grund af de begrænsninger der er pålagt ham i devachan, men hans kærlighed og gudsfrygt i den retning han allerede har bestemt, vil klart være meget mere magtfuld end den nogen sinde kunde være blevet, mens han virkede under det fysiske legemes tunge begrænsninger.

Dette punkt må belyses lidt nærmere. For at kunne forstå forholdet mellem et menneske i devachan og hans omgivelser, må vi tænke på 1) planets stof som former hans tanker, og 2) på planets kræfter som vækkes ved hans bestræbelser.

Vi har allerede set hvorledes mennesket former planets stof til tankebilleder af sine venner, og hvorledes vennernes egoer eller sjæle udtrykker sig gennem billederne.

Der er også andre levende kræfter omkring ham. Der er planets mægtige englebeboere; mange af dem er meget sensitive over for visse af menneskets bestræbelser og reagerer hurtigt på dem.

Men det vigtigste man skal huske på er, at både hans tanker og bestræbelser ligger i forlængelse af dem han har haft under sit jordiske liv.

Man kunne måske have forestillet sig, at når et menneske hæver sig til et plan med så ophøjede kræfter og af en sådan vitalitet, ville han kunne bevæges til fuldstændig nye aktiviteter og ad nye baner; men dette er ikke tilfældet. Hans mentallegeme er som vi tidligere har set ikke på nogen måde i samme orden som hans lavere legemer og heller ikke så helt under kontrol. Det har i fortiden været vant til at modtage sine indtryk og incitamenten til handling nedefra, mest fra det fysiske og somme tider fra det astrale. Mentallegemet har gjort meget lidt for at modtage direkte mentale vibrationer på sit eget

niveau; følgelig kan det ikke pludselig begynde at modtage og svare på dem. I det store og hele begynder et menneske derfor ikke at tænke i nye baner, men er begrænset til dem han tidligere har benyttet, og som nu danner det vindue hvorfra han kan se ud på sin nye verden. Derfor har en farveløs og duftløs personlighed en farveløs og svag devachans tilstand.

Et menneske medtager til devachan nøjagtig det mentale udstyr han er i besiddelse af, hverken mere eller mindre. *Det er klart at det derfor er af stor betydning at han under det fysiske liv gør sin tænkning så akkurat og præcis som mulig, ellers vil det i høj grad begrænse nytten af hans tilværelse i devachan.*

Set fra dette synspunkt er devachan en virknings- og ikke en årsagsverden ; hvert menneske er begrænset af sin egen individuelle evne til modtagelse og evne til at kunne vurdere det modtagne. Jo flere kontaktpunkter man har med den ydre verden, des flere brændpunkter eller udgangspunkter vil der derfor være for udvikling i devachan.

Når man betragter det under det næste livs synsvinkel er devachan på den anden side i alt væsentligt en årsagsverden, for her arbejdes alle erfaringer ind i den karakter der skal medtages når mennesket vender tilbage i inkarnation. Livet i devachan er altså det direkte resultat af et liv på jorden og forbereder vejen til det næste jordiske liv.

Den måde hvorpå et menneskes syn bestemmes af de vinduer hvorigennem han nødvendigvis skal se, kan bedst illustreres ved et eksempel. Lad os tage musik. Et menneske som ikke har nogen musik i sin sjæl har slet ingen vinduer i denne retning. Men et menneske der har et musikalsk vindue er i nærværelse af en overordentlig stor kraft. Tre faktorer bestemmer den grad hvormed han er i stand til at reagere. Vi bruger analogien med glasset i vinduet, og vi kan kalde disse tre faktorer:

- 1) glassets størrelse;
- 2) dets farve;
- 3) dets materiales kvalitet.

Hvis et menneske mens han levede på jorden kun kunne værdsætte en form for musik, er han nu helt klart begrænset til denne. Hans ideer om musik kan måske også være farvede, så der kun kan tillades visse musikvibrationer eller de kan være af så dårligt materiale at det ødelægger og

forvrænger alt hvad der når ham.

Hvis vi imidlertid antager at hans vindue er godt, vil han gennem det modtage tre tydelige sæt indtryk.

For det første: Han vil sanse den musik som er udtryk for den ordnede bevægelse af dette plans kræfter. Der ligger sandhed bag ideen om »sfærernes musik«, for på disse høje planer frembringer al bevægelse og handling harmoniske lyde og farver. Alle tanker, både hans egne og andres, udtrykker sig i en herlig og ubeskrivelig række af skiftende akkorder som fra tusinde æolsharper. Den musikalske manifestation af det glødende liv i himmelverdenen danner en baggrund for alle hans oplevelser.

For det andet: Blandt mentalplanets beboere er der en orden bestående af devaer eller engle som er særlig viet til musik, og som sædvanligvis udtrykker sig ved dens hjælp i langt højere grad end andre. Hinduerne kalder dem *gandharvaerne*. Det menneske som sætter pris på musik vil ganske sikkert tiltrække sig deres opmærksomhed; han vil komme i kontakt med dem og den musik de skaber, og han vil helt sikkert opnå meget gennem denne forbindelse; de bruger nemlig alle slags overtoner og variationer som før var ukendte for ham. På denne måde vil han til sidst dukke frem fra det himmelske liv langt rigere end da han trådte ind i det.

For det tredje: Han vil med intens opmærksomhed lytte til den musik hans medmennesker skaber i den himmelske verden.

Mange af de store komponister befinder sig her, og der kommer langt større musik fra dem end man kender på jorden.

Meget af de jordiske komponisters inspiration er i virkeligheden kun et svagt ekko af den musik de svagt har sanset på mentalplanet.

Et menneske som har været maler vil få en lignende oplevelse.

Han vil også have de samme tre muligheder: 1) han vil opfatte planets naturlige orden der udtrykker sig i farve såvel som i lyd; 2) han vil opfatte devaernes farvesprog; der er en vis orden af væsener som kommunikerer med hinanden ved hjælp af prægtige farver; han vil opfatte de store kunstneres farveskabelser på mentalplanet.

De samme muligheder, *mutatis muiandis*, står åbne for mennesker i devachan i alle andre retninger af kunst og tanker,

så der er en uendelig glæde over at opleve og lære.

Hvad angår handling og reaktion mellem mennesket i devachan og det tankebillede han laver af sin ven, er der to faktorer at tage hensyn til: 1) menneskets egen udviklingsgrad og 2) vennens udviklingsgrad.

Hvis mennesket selv er ringe udviklet, vil det billede han laver af vennen være ufuldkomment, og mange af vennens højere egenskaber vil ikke være repræsenteret. Som følge heraf kan vennens ego eller sjæl kun i ringe grad anvende billeder, da der mangler noget hvorigennem han kan udtrykke visse af sine sider.

Ikke desto mindre er selv det dårligste udtryk af en ven gennem et billede, langt rigere og mere tilfredsstillende end det nogen sinde var i det fysiske liv. For her på jorden ser vi kun vores venner delvis; vores kendskab til dem må altid være yderst mangelfuldt, og vores kommunikation med dem begrænset; selv når vi tror vi kender en ven fuldt og helt, er det dog stadig kun en del af ham som er i inkarnation vi kender, og der er langt mere bagved i det virkelige ego som vi ikke kommer i kontakt med.

Hvis det var muligt for os at se med mentalt syn på vores ven som helhed, er det muligt vi slet ikke ville kende ham; han ville ganske sikkert ikke være den vi troede vi kendte før.

Hvis det på den anden side er vennen som er uudviklet, vil der måske ikke, selv om billedet er godt lavet, være tilstrækkelig udvikling i vennen til at sætte ham i stand til at drage fordel af billedet; det vil sige han ville ikke helt kunne udfylde det billede af ham der blev lavet. Dette er imidlertid ret usandsynligt, og det kan kun ske hvor en ganske uværdig person er blevet forgudet. Selv da ville det menneske der havde lavet billedet ikke finde nogen forandring eller mangler hos sin ven, for denne er nu bedre i stand til at kunne opfylde hans forventninger, end han nogen side var det i det fysiske liv. Menneskets glæde i devachan er derfor ikke på mindste måde blevet formindsket.

Men et ego eller en sjæl der kan fylde hundreder af billeder med de egenskaber han besidder, kan dog ikke pludselig udfolde eller vise en egenskab han endnu ikke har udviklet, blot fordi en eller anden har forestillet sig at han har den. Heri ligger den vældige fordel det er at danne sig billeder af dem der

overstiger det højeste begreb et lavere tankesind kan danne sig af dem. Hvor det gælder en Mester, trækker mennesket på en dybde af kærlighed og kraft som hans mentale pejling aldrig kan udforske til bunds.

Men i hvert tilfælde bliver vennens ego eller sjæl nået gennem kærligheden, og denne svarer straks ved selv at strømme ind i det billede der er blevet lavet, ligegyldig hvor langt/han er nået i sin udvikling. Selv det svageste billede der kan laves befinder sig i hvert fald på mentalplanet, og derfor er det langt lettere for egoet (jeg'et) at nå end det fysiske legeme, der ligger to planer lavere.

Hvis vennen stadig lever i det fysiske legeme, vil han naturligvis i sin fysiske bevidsthed være helt uvidende om at hans sande selv, sjæl eller ego, glæder sig over den ekstra manifestation; men dette påvirker på ingen måde den kendsgerning at den er en mere virkelig og større tilnærmelse til hans sande selv end manifestationen på det fysiske plan, som er alt hvad de fleste af os endnu kan se.

Af alle disse overvejelser følger, at et menneske som har gjort sig almindelig elsket, og som har mange almindelige venner, vil have et stort antal tankebilleder af dem; derved kan han udfolde sig med langt større hastighed end et mere almindeligt menneske. Det er øjensynligt de egenskaber i ham som er et resultat af hans udviklings karma der gør ham så elsket.

Den studerende kan nu tydeligt forstå, hvorfor den personlighed som vi kender på det fysiske plan ikke underholder sig med sine venner i devachan. Og at det virkelige menneske, egoet eller sjælen, gør det, idet han virker gennem det tankebillede der er blevet skabt på mentalplanet.

Det hele kan måske gøres endnu tydeligere ved et praktisk eksempel. Lad os antage, at en mor der er noget snæversynet i sin religion, dør og efterlader sig en højt elsket datter, og at datteren senere udvider sin religiøse forståelse. Moderen vil fortsætte med at tro at hendes datter stadig er ortodoks, og hun vil kun være i stand til at se så meget af datterens tankegang som udtrykkes gennem de ortodokse ideer; hun kan ikke forstå det mere udvidede syn på religionen som datteren har tilegnet sig.

Men hvis datterens ego eller sjæl har haft gavn af personlighedens udvikling, vil den på sin side lidt efter lidt kunne udvide

og udvikle moderens forestillinger, selv om det altid kun vil ske ad de tankebaner moderen har været vant til. De ville ikke føle nogen meningsforskel eller ikke undgå det religiøse emne.

Det ovenstående vedrører en person af almindelig udvikling.

Hvor det drejer sig om et mere avanceret menneske som allerede er bevidst i sit kausallegeme, vil han bevidst optræde i det tankebillede hans ven i devachan har lavet af ham - som i et ekstra mentallegeme - og arbejde gennem det med en bestemt intention. Hvis han tilfældigvis skulle erhverve sig mere viden, kan han på den måde direkte og alvorligt bringe den videre til sin ven. På denne måde arbejder mestrene på dem af deres disciple som lever i det himmelske liv, og det forandrer deres karakter umådelig meget.

Et menneske som laver sig et billede af sin Mester kan på den måde få overordentlig stor nytte af den indflydelse, som Mesteren er i stand til at øve gennem det, og derved få undervisning og megen hjælp.

To venner ved meget mere om hinanden på mentalplanet, end de nogen sinde kan vide når de er fysisk i live, fordi hver af dem nu kun er dækket af et slør, nemlig mentallegemet, der skjuler hans individualitet. Hvis et menneske i devachan kun har kendt en side af sin ven i det fysiske liv, er det kun gennem denne side at vennen kan udtrykke sig i den himmelske verden. Men selv om han stort set er begrænset til denne ene side, kan han udtrykke dette aspekt af sig selv langt rigere og mere tilfredsstillende end nogen sinde før; i virkeligheden er det langt rigere end den anden, der nu er i devachan, kunne se på de lavere planer.

Vi har allerede set at et almindeligt menneske lever i en skal lavet af dets egne tanker; han har herved lukket sig absolut ude fra resten af verdenen; det vil sige både på mentalplanet og de lavere planer. Men selv om han er lukket ude fra den fulde glæde ved mentalplanets muligheder, er han ikke på nogen måde bevidst om nogen indskrænkning af sine aktiviteter og følelser. Han er tværtimod fyldt til det yderste af lyksalighed, så meget som han er i stand til at rumme, og det er uforståeligt for ham at der kan være nogen større glæde end den han selv oplever.

Skønt han har lukket sig inde bag visse grænser, er han dog helt uvidende om disse grænser, og inden for dem har han alt

hvad han kan begære eller tænke sig. Han har omgivet sig med billeder af sine venner, og gennem disse billeder er han i nærmere kontakt med dem end han nogen sinde var på noget andet plan.

Mennesket i devachan glemmer på ingen måde sådan noget som lidelse, fordi han tydeligt husker sit foregående liv; men nu forstår han mange ting der ikke stod klart for ham på det fysiske plan, og glæden over det nuværende er så stor at sorgerne næsten synes ham som en drøm.

Skallen på mentalplanet kan sammenlignes med skallen om et æg på det fysiske plan. Den eneste måde at få noget ind bag æggeskallen uden at slå den i stykker, er at sende det ned fra en højere dimension, eller at finde en kraft hvis vibrationer er tilstrækkelig fine til at kunne trænge ind gennem skallens partikler uden at ødelægge dem. Det samme gælder den mentale skal; den kan ikke gennemtrænges af nogen vibration af stof på dens eget niveau, men de finere vibrationer der tilhører egoet eller sjælen kan passere gennem den uden at ødelægge det mindste ; det vil sige der kan indvirkes frit på den oppefra men ikke nedefra.

Heraf følger to ting: 1) vibrationer der sendes ud fra menneskets mentallegeme i skallen kan ikke direkte ramme vennens mentallegeme; han kan heller ikke skabe en tankeform som kunne gå gennem rummet og fæstne sig på vennen på almindelig måde. Dette kan kun ske hvis mennesket er i stand til at bevæge sig frit og bevidst omkring på mentalplanet, hvad han naturligvis ikke kan gøre; 2) vennens tanker kan ikke nå mennesket i hans devachanske skal, som de kan i det almindelige liv på det fysiske eller det astrale plan.

Vi ser altså at alle de vanskeligheder som mentalskallen omkring mennesket i devachan har skabt, kan overvindes ved naturens metode med egoets eller sjælens direkte virkning

gennem det tankebillede mennesket har lavet sig.

Som følge af menneskenes forhold i devachan kan de ikke længere påkaldes fra jorden ved spiritistiske metoder.

Selv om mennesker i devachan ikke er let tilgængelige for indflydelse udefra, kan de der går i mentalverdenen i fuld bevidsthed i nogen grad påvirke andre i devachan. Man kan for eksempel omgive dem med kærlige tanker, skønt disse tanker

måske ikke er i stand til at gennemtrænge skallerne så meget, at man derinde bliver bevidst om tankens afsender. Denne

kærlighedsstrøm kan dog virke på skallernes beboere, ligesom solens varme kan påvirke kimen i et æg, kan fremskynde dets udvikling og forstærke enhver behagelig følelse man kan regne med det har.

Dersom et menneske er ikke-troende eller materialistisk, forhindrer hans mangel på tro på et evigt liv ham ikke det mindste i at opleve astralt eller mentalt liv akkurat som enhver anden; et menneskes mangel på tro kan alligevel ikke forandre naturens kendsgerninger. Hvis et menneske har levet et uselvsk liv, skal de kræfter han har skabt arbejdes ud, og det kan kun finde sted på mentalplanet, det vil sige i devachan.

Der eksisterer naturligtvis ikke sådan noget som træthed i devachan; det er kun det fysiske legeme der kan blive træt. Når vi taler om mental træthed er det hjernen og ikke tankesindet der er træt.

Den kendsgerning at vores tankesind kun kan opfatte tre dimensioner, mens der er fire dimensioner på astralplanet og fem på mentalplanet, gør det vanskeligt nøjagtigt at beskrive de menneskers position i rummet der har forladt det fysiske liv.

Nogle er tilbøjelige til at svæve rundt om deres jordiske hjem for at holde sig i kontakt med deres venner i det fysiske liv og de steder de kender ; andre har på den anden side en tendens til at flyde bort og selv finde, som ved en slags tyngdekraft, et niveau længere borte fra jordens overflade .

Et gennemsnitsmenneske der kommer ind i et himmelsk liv har for eksempel tilbøjelighed til at flyde i en ret betydelig afstand fra jordens overflade, selv om nogle af disse mennesker på den anden side stadig tiltrækkes af vores niveau, Dog kan beboerne i den himmelske verden stort set tænkes levende i en sfære eller zone rundt om jorden.

For alle, undtagen for meget avancerede personer, er det himmelske liv absolut nødvendigt, fordi det kun er under forholdene her at bestræbelser kan udvikles til evner og erfaringer til visdom. De fremskridt sjælen gør her er langt større end det ville være muligt hvis mennesket ved et eller andet mirakel blev i stand til at forblive i fysisk inkarnation i hele perioden.

Men for et avanceret menneske som gør hurtige fremskridt, er det somme tider muligt at opgive lyksalighedens liv i den himmelske verden, at give afkald på devachan mellem to inkarnationer, for derved at kunne vende hurtigere tilbage til et arbejde der skal udføres på det fysiske plan. Men intet menneske

har lov til blindt at give afkald på noget som han er uvidende om, eller at afvige fra evolutionens almindelige forløb, medmindre det er sikkert at en sådan afvigelse vil være til større gavn for ham.

Den almindelige regel er, at ingen må give afkald på devachan før han har erfaret himmellivet i sit jordiske liv, dvs. før han er tilstrækkelig udviklet til at kunne hæve sin bevidsthed til dette plan og bringe en tydelig og fuldkommen erindring med tilbage om dets herlighed.

Grunden hertil er at det er personlighedens liv med alle dens kendte omgivelser som er ført ind i de lavere himmelverdener, og derfor skal personligheden før den giver afkald vide, hvad det er den giver afkald på; det lavere sind skal være i overensstemmelse med det højere om denne sag.

Der er en tilsyneladende undtagelse fra denne almindelige regel. I den ensidige og kunstige tilstand vi kalder den moderne civilisation, udvikler mennesker sig ikke altid helt regelmæssigt og normalt; man har tilfælde hvor der er erhvervet en mængde bevidsthed på mentalplanet, og denne er rigtigt forbundet med det astrale liv, hvorimod der slet ingen viden er kommet ind i den fysiske hjerne om det.

Sådanne tilfælde er meget sjældne, men de findes utvivlsomt.

De er imidlertid ikke undtagelser fra det princip der er nedlagt i den almindelige regel, nemlig at det er personligheden der skal give afkald. For i disse tilfælde ville astrallivet være fuldt og helt bevidst for personligheden, selv om der ikke var trængt hukommelse ind i den rent fysiske bevidsthed. Det er personligheden der har givet afkald, men gennem den astrale bevidsthed i stedet for gennem den fysiske, som ellers i de fleste tilfælde. Det ville være ret så usandsynligt at sådan noget skete for en der var elev eller på prøve hos en Mester.

Et menneske der ønsker at udføre denne store bedrift at give afkald på devachan, skal arbejde med intens alvor på at gøre sig til et værdigt redskab i hænderne på dem der hjælper verden, og han må kaste sig med brændende iver ind i arbejde for andres

almindelige gode.

Et menneske der er tilstrækkelig avanceret til at få tilladelse til at »give afkald på sin devachan« , vil helt klart have kunnet glæde sig over et langt himmelsk liv; han er da i stand til at ofre denne kraftreserve på noget helt andet - til gavn for menneskeheden - og på denne måde tager han del om end nok sa ringe, i Nirmanakayaernes arbejde.

Når en elev har bestemt sig til at gøre dette, venter han på astralplanet indtil hans Mester kan arrangere en passende inkarnation for ham. Før forsøget kan gøres, skal der opnås tilladelse fra en meget højtstående autoritet. Selv når denne er givet, siger man at eleven skal passe meget på at holde sig på astralplanet. Hvis han blot for et øjeblik skulle komme i kontakt med det devachanske plan, kan han måske rives ind i det af den normale evolutions uimodståelige strøm. Så stor er naturens kraft.

I nogle tilfælde, men de er sjældne, sættes et menneske i stand til at tage et voksent legeme hvis »lejer« ikke mere har brug for det; dog er det naturligvis ikke ofte der står et passende legeme til rådighed.

Et dyr som har opnået individualisering har efter sin død på de fysiske og astrale planer som regel et meget forlænget, men ofte drømmende liv i den lavere himmelverden. Dets tilstand kaldes somme tider »blundende bevidsthed« og er analog med et menneskes på samme niveau, selv om det har langt mindre mental aktivitet. Det er omgivet af sine egne tankebilleder, skønt det måske kun har drømmende bevidsthed om dem, og de vil naturligvis indeholde billeder af dets jordiske venner i deres bedste og mest sympatiske stemninger. Disse billeder vil naturligvis vække gensvar fra vennernes egoer eller sjæle på den sædvanlige måde. Dyret vil forblive i den her beskrevne tilstand, til det i en eller anden fremtidig verden antager menneskelig form.

Individualiseringen ved hvis hjælp dyret hæver sig til det menneskelige rige, erhverves i forbindelse med mennesker og dets egen intelligens og kærlighed, der har udviklet sig til den nødvendige grad ved dets nære forbindelse med den menneskelige ven. Men dette emne er allerede behandlet i 13. kap.

23. Den laveste himmel syvende underplan

Selv om hver af de fire lavere himle har sin egen karakter, som vi skal se, må man ikke tro at et menneske deler sit himmelske liv mellem de forskellige niveauer ifølge de egenskaber han har udviklet. Som det kort blev nævnt før, vågner et menneske op til bevidsthed på det niveau som bedst svarer til hans udvikling; og på det niveau tilbringer han hele sit liv i mentallegemet. Grunden hertil er at det højere niveau altid må indbefatte det lavers egenskaber såvel som dem der er dets særlige egenart; og når det forholder sig sådan har dets beboere altid og uforandret disse egenskaber i rigere mål end sjælene på et lavere niveau.

Den laveste himmel, det syvende underplan, har kærlighed til familie og venner som sin vigtigste egenart; denne kærlighed må naturligvis være uselvvisk, men den er som regel noget snæver. Man må imidlertid ikke tro at kærlighed er begrænset til den laveste himmel, dens form for kærlighed er blot det højeste som de der befinder sig på det syvende underplan er i stand til at nære. På de højere niveauer finder man kærlighed af en langt ædlere og prægtigere art.

Det kan være nyttigt at give nogle få typiske eksempler på beboerne på det syvende underplan. En af dem var en ganske ung mand, ærlig og respektabel men uden nogen intellektuel eller religiøs følelse. Selv om han formodentlig havde gået regelmæssigt i kirke, havde religion for ham været en slags tåget sky, noget han ikke rigtig begreb og som ikke havde forbindelse med hans hverdagsliv; han tog aldrig religionen i betragtning når han skulle løse et eller andet problem. Han følte ikke desto mindre stor kærlighed til sin familie. De var hele tiden i hans tanker, og i sin forretning arbejdede han langt mere for dem end for sig selv. Hans omgivelser i devachan kunne ikke være særlig forfinede, men han ville alligevel være så lykkelig som han var i stand til at være, og han ville udvikle uselviske karaktertræk, som ville blive bygget ind i hans sjæl som permanente egenskaber.

Et andet typisk tilfælde var en mand som var død da hans datter end nu var ganske ung. I hans devachan var hun altid med ham, og altid til sin fordel, mens han hele tiden vævede alle slags skønne billeder af hendes fremtid. Der var for eksempel også en ung pige, der altid havde været opslugt af sin fars

mange fuldkommenheder, og som forberedte mange små overraskelser og nye glæder for ham. Og så var der en græsk kvinde som var vidunderlig lykkelig med sine tre børn, en af dem var en smuk dreng som hun henrykt forestillede sig ville vinde i de olympiske lege.

I de sidste par århundreder har man på dette underplan kunnet finde et stort antal romere, karthagensere og englændere; dette skyldes det faktum, at disse nationaliteter har det fellestræk at deres vigtigste uselviske aktivitet udfolder sig i familien. Der er forholdsvis få hinduer eller buddhister på dette underplan, fordi virkelig religiøs følelse som regel viser sig mere direkte i deres daglige liv og derfor sender dem til et højere plan.

Blandt de tilfælde der blev iagttaget var der en næsten uendelig variation; deres forskellige avancerede grader kunne skelnes ved forskellige lysstyrker, mens forskellen i farver pegede på egenskaber personerne havde udviklet. Nogle var elskende som var døde i deres kærligheds fulde styrke, og de var altid optaget af den anden person, som de elskede med fuldstændig udelukkelse af alle andre. Og der fandtes andre som havde været næsten uciviliserede, men som dog havde haft et eller andet anstrøg af uselvsk kærlighed.

I alle disse tilfælde var kærlighed det eneste element i deres personlige livs aktivitet som kunne udtrykke sig på mentalplanet. I de fleste af disse tilfælde på dette niveau er tankebillederne langt fra fuldkomne, og som følge deraf kan egoerne eller sjælene i de venner det drejer sig om kun udtrykke sig dårligt igennem dem. Men selv når de er dårligst, udtrykker de sig dog rigere og mere tilfredsstillende end det nogen sinde var tilfældet i det fysiske liv.

På den himmelske verdens laveste niveau er der ikke meget materiale hvorfra der kan dannes evner, og beboernes liv er kun ganske svagt fremadskridende. Deres familiekærlighed vil få yderligere næring og blive en lille smule udvidet, og de vil blive genfødt med en forbedret emotionel natur med mere tilbøjelighed til at erkende og svare på et højere ideal.

Den anden himmel - sjette underplan

Det fremherskende særpræg på den himmelske verdens

sjette underplan kan beskrives som religiøs tilbedelse. Der synes at være nogen overensstemmelse mellem dette himmelske niveau og det andet astrale underplan ; forskellen er den at der på det astrale altid er et element af egoisme og købslåen i den religiøse tilbedelse, mens den himmelske verden naturligvis helt er fri for en sådan smitte.

Denne tilbedelsesfase, som i det væsentligste består af en evig dyrkelse af en guddommelig person, må på den anden side ikke forveksles med de stadig højere former, som finder udtryk i et bestemt arbejde for guddommens skyld. Nogle få eksempler vil vise disse forskelle.

Et ret stort antal væsener på dette niveau kommer fra orientalske religioner; kun de hvis tilbedelse og gudsdyrkelse er ren findes her; men de er dog forholdsvis ufornuftige og uintelligente. Man fandt her Vishnu-tilbedere og nogle få der dyrkede Shiva, hver især var helt indhyllet i en kokon, et puppehylster bestående af egne tanker; de var alene med deres gud og tilsyneladende ligeglade med resten af menneskeheden.

Undtagen for så vidt deres kærlighed til dem de elskede på jorden kunne forenes med dyrkelsen af deres guddom. Men så en Vishnu-dyrker helt opslugt i ekstatisk gudsdyrkelse af selve billedet af Vishnu, som han ofrede til i det jordiske liv. ,

Der er et stort flertal af kvindelige beboere på dette underplan, og de er blandt de mest slående eksempler. Imellem dem var en hindukvinde som havde lovprist sin ægtemand som et guddommeligt væsen, og som også tænkte på barnet Krishna som legende med hendes egne børn, men mens disse sidste helt igennem var menneskelige og virkelige, var barnet Krishna selvfølgelig intet andet end en blå træfigur der pludselig havde fået liv. Krishna viste sig også i hendes himmel som en kvindagtig ung mand der spillede på fløjte; men hun blev ikke det mindste forvirret over denne dobbelte manifestation.

En anden kvinde der var Shiva-tilbeder, betragtede hele tiden sin mand som en manifestation af hendes gud, så den ene hele tiden syntes at forandre sig til den anden.

Der blev også fundet nogle buddhister på dette niveau, men tilsyneladende kun dem der havde fået mangelfuld undervisning, og som betragtede Buddha mere som genstand for tilbedelse end som en stor lærer.

Der fandtes også mange kristne her; en ganske uvidende

katolsk bonde for eksempel, fuld af uintelligent gudsfrygt; og en alvorlig og oprigtig soldat fra Frelsens Hær. En irsk bonde var helt opslugt i tilbedelsen af Jomfru Maria, som han forestillede sig stående på månen med udstrakte hænder mens hun talte til ham. En munk fra middelalderen blev iagttaget i ekstatiske kontemplation over den korsfæstede Kristus. Og hans længselsfulde kærlighed og medynk var så intens at han så blodet dryppe fra Kristusskikkelsens sår; stigmaterne generenbragtes på hans eget mentallegeme.

En anden mand tænkte kun på sin Kristus siddende herliggjort på sin trone med krystalsøen foran sig og en mængde tilbedere omkring sig, blandt hvilke han selv stod med sin kone og sin familie. Skønt han elskede sin familie meget højt, var hans tanker dog mere optaget af tilbedelsen af Kristus. Hans forestilling om denne hans guddom var dog så materiel, at han indbildte sig at den hele tiden skiftede frem og tilbage mellem en mands skikkelse og et lams som bar et flag, således som det ofte ses på kirkelige billeder.

Et interessant tilfælde var en spansk nonne som var død nitten år gammel. I sin himmel forestillede hun sig at hun ledsagede Kristus i dennes liv, som det blev fortalt i evangelierne: efter hans korsfæstelse tog Jomfru Maria sig af hende. Hendes billeder af scener og klædedragter i Palæstina var helt unøjagtige; frelseren og hans disciple var klædt som spanske bønder, mens højene omkring Jerusalem var bjerge med vinmarker og oliventræer beklædt med gråt spansk mos. Hun troede at hun til sidst var død som martyr for sin tro og var steget op til himlen, men kun for atter og atter at leve det liv igennem som hun var så glad for.

Et barn som var død i syvårs alderen var optaget af i denne himmel atter og atter at opføre de religiøse historier som hans irske barnepige havde fortalt ham. Han holdt af at forestille sig at han selv legede med Jesusbarnet, mens han hjalp ham med at lave de lerspurve, som fablerne fortalte Jesus havde haft magt til at bringe til live og få til at flyve.

Et menneske som er materialist og agnostiker vil også have et himmel liv, forudsat at han har været i stand til at føle hengivenhed. Stor uselvsk familiekærlighed såvel som filantropiske bestræbelser er også store energiudstrømninger der skaber resultater; og det kan ikke gøres andre steder end på mentalplanet.

Som man vil se vil blind og ufornuftig andagtsfølelse, som der er givet nogle eksempler på her, aldrig på noget tidspunkt hæve deres tilbedere til store åndelige højder; men de er naturligvis fuldstændig lykkelige og helt tilfredsstillede, for de modtager det højeste de er i stand til at vurdere. Et sådant himmelliv er heller ikke uden virkning på deres fremtidige løbebane. For ganske vist kan nok så megen tilbedelse ikke udvikle intelligensen, men den skaber dog en forøget evne til en højere form for tilbedelse, og i de fleste tilfælde fører den også til renhed i livet. Det er derfor ikke sandsynligt, at en person der glæder sig i himlen som det er beskrevet vil gøre hurtige åndelige fremskridt; han bliver dog i det mindste vogt et for mange farer, og han vil sikkert ikke i sin næste inkarnation falde for nogen større synder. Han bliver rimeligvis heller ikke trukket bort fra sine fromme bestræbelser til et rent verdsligt liv med gerrighed, ambitioner eller udsvævelser.

Men ikke desto mindre understreger en oversigt over det sjette underplan tydeligt det ønskelige i at følge apostlen Peters råd: » Læg dyder til din tro og kundskaber til dine dyder«.

25. Den tredie himmel - femte underplan

Det mest karakteristiske ved dette niveau i den himmelske verden kan beskrives som gudsfrygt der udtrykker sig i aktivt arbejde. Det er især på dette sted at der udarbejdes store skitser og regninger af planer, der ikke er kommet til udførelse på Jorden, store organisationer inspireret af religiøs fromhed der som regel har en eller anden filantropisk opgave som mål.

Men skal imidlertid huske på, at efterhånden som vi stiger højere op bliver det hele mere sammensat og forskelligt, så der sker mange variationer og undtagelser som ikke let lader sig rubricere i den almindelige oversigt over planet som helhed.

Et typisk tilfælde her drejede sig om en dybt religiøs mand, som var ved at udføre en stor plan som han havde udtænkt til forbedring af de fattige klassers forhold. Planen omfattede

forretnings sammenslutninger der skulle påvirke økonomien, hæve lønningerne, opføre arbejderboliger og organisere udbyttedeling. Han håbede at denne demonstration af kristendommens praktiske side ville vinde mange for hans egen tro.

Et lignende tilfælde var en indisk fyrste, som mens han var paa Jorden havde prøvet at forme sit liv og regeringsmåde efter den guddommelige heltekonge Ramas eksempel. På jorden var mange af hans forsøg slået fejl, men i hans himmelske liv gik alt godt. Rama rådede ham personlig; han ledede arbejdet og var bestandig genstand for sine hengivne undersåtters tilbedelse.

Et besynderligt tilfælde ved et personligt religiøst arbejde drejede sig om en nonne som havde tilhørt en arbejdende orden. I sin himmel var hun til stadighed optaget af at mætte sultne, helbrede syge, klæde de fattige og hjælpe dem. Det merkelige ved hvert tilfælde var, at hver person hun uddelte noget til straks forandrede sig til Kristus i menneskeskikkelse, -som hun derefter tilbad med brændende kærlighed.

Et lærerigt eksempel var to meget religiøse søstre; den ene var invalid, og den anden viede sit liv til at passe hende. På jorden havde de ofte diskuteret og planlagt det religiøse og filantropiske arbejde de ville udføre hvis de var i stand til det. I den himmelske verden ser hver af dem den anden som en fremragende skikkelse. Den invalide er rask og stærk, og hver af dem mener om den anden at hun udfører de urealiserede ønsker fra det jordiske liv. I disse tilfælde er den eneste forskel den, at døden har fjernet sygdom og lidelse, og nu er det let at udføre det arbejde der før var umuligt.

På dette plan findes den højere type af oprigtige og gudsfrygtige missionærer, som er engagerede i den åndsbeslægtede besejrelse med at omvende masser af mennesker til den specielle religion de bekender sig til.

Kunstnere som udøver kunst for berømmelsens og selvtilfredsstillelsens skyld vil naturligvis ikke finde vej til dette plan. De som betragter deres evner som en stor kraft der er betroet dem til deres medmenneskers åndelige opløftelse, vil derimod nå en himmel der ligger endnu højere end den vi nu betragter.

Som et eksempel kan nævnes en musiker med et religiøst sind, som simpelthen opofrede alt sit kærlighedsarbejde til Kristus, uden at vide noget om den storslåede udfoldelse af lyd og farve som hans kompositioner skubte på mentalplanet. Hans begestring vil naturligvis ikke være spildt, for uden hans

vidende brugte den glæde og hjælp til mange, og dens resultater vil helt sikkert blive at give ham forøget gudsfrygt og større musikalske evner i hans næste liv. Men uden den endnu større higen efter at hjælpe menneskeheden kan denne slags himmelske liv gentage sig selv næsten i det uendelige.

Den studerende vil kunne indse, at de tre lavere himle - det syvende, sjette og femte underplan - drejer sig om udarbejdelse af hengivenhed for personligheder, hvad enten det drejer sig om ens familie eller venner eller en personlig guddom, mere end den større hengivenhed for menneskeheden for dens egen skyld, som vi skal se finder sit udtryk på det næste underplan.

26. Den fjerde himmel

fjerde underplan

Den fjerde himmel - det fjerde underplan - findes på det højeste af de lavere niveauer (rupa). Dens aktiviteter er så forskellige at det er vanskeligt at gruppere dem under et enkelt kendetegn. De kan måske bedst ordnes i fire hovedgrupper:

Uselvisk higen efter åndelig kundskab.

Høj filosofisk eller videnskabelig tænkning.

Litterær eller kunstnerisk dygtighed, udøvet uselvisk.

Tjeneste for tjenestens skyld.

1) Uselvisk higen efter åndelig kundskab. De fleste af beboerne i denne gruppe er religiøse som har erkendt nødvendigheden af at opnå åndelig indsigt. Af buddhister finder man her de mere intelligente disciple, der mere så Buddha som en lærer end som en der skulle tilbedes; deres højeste stræben var at sidde ved hans fødder for at lære.

I deres himmelliv bliver dette ønske opfyldt, for det tankebelæde de har lavet sig af Buddha er ikke kun en tom form; den Vidunderlige visdom, magt og kærlighed hos den største af jordens lærere skinner igennem her. De erhverver sig derfor ny viden, nye kundskaber og et videre udsyn, hvis virkning i deres næste liv kun kan blive meget mærkbar. De vil måske ikke kunne huske nogen individuelle kendsgerninger, skønt de, når sådanne præsenteres for dem i et kommende liv, hurtigt vil forstå dem og intuitivt kunne se sandheden i dem. Resulta-

af undervisningen vil endvidere blive bygget ind i egoet eller som en stærk tendens til at antage et bredere og mere filosofisk syn på alle sådanne emner.

Virkningen af et sådant himmelsk liv er at den fremskynder egoets eller sjælens evolution. Det er derfor en enorm fordel for dem der accepterer levende og magtfulde læreres ledelse.

Et lignende resultat, blot i mindre grad, bliver et menneske til del som har fulgt en stor åndelig forfatters undervisning og gjort denne forfatter til en idealskikkelse. Forfatterens ego eller sjæl vil nemlig træde ind i den studerendes himmelliv og ved hjælp af sin egen udviklede kraft levendegøre mentalbilleder af sig selv, og på denne måde vil han være i stand til yderligere at belyse sin skrevne undervisning.

Mange hinduer finder deres himmel på dette niveau og også nogle få af de mere avancerede sufier og parsere samt nogle af de tidligere gnostikere. Men med undtagelse af nogle få sufier og gnostikere synes hverken islam eller kristendommen at hæve deres disciple til dette niveau: nogle som af navn følger disse religioner kan bringes til dette underplan, fordi de i deres karakter har evner som ikke beror på deres religions særlige lære.

Her findes også nogle af dem der alvorligt studerer okkultisme, men som end nu ikke er tilstrækkelig avancerede til at få tilladelse til at »give afkald« på deres liv i devachan. De omfatter studerende fra forskellige esoteriske skoler.

Der blev iagttaget et interessant tilfælde med en person, der havde indtaget en uværdig og uretfærdig holdning fuld af mistro mod sin gamle ven og lærers motiver; derved havde hun i vid udstrækning udelukket den højere indflydelse og undervisning, som hun ellers kunne have glædet sig over i det himmelske liv. Denne indflydelse og undervisning blev ikke på nogen måde nægtet hende, men hendes egen mentale holdning havde til en vis grad gjort hende uimodtagelig for den. Hun var dog selv ganske uvidende om det og om den rigdom af kærlighed, styrke og visdom der var hende så nær. Hendes egen utaknemmelighed havde i sørgelig grad forkrøblet hendes evne til at tage i mod den.

2) Høj filosofisk og videnskabelig tænkning. Denne klasse indbefatter ikke de filosoffer som har tilbragt deres tid med mundtlige diskussioner og ordkløveri, for det er en form for

argumentation der har sin rod i egoisme og indbildskhed og den kan derfor aldrig hjælpe til en virkelig forståelse af universets kendsgerninger eller give resultater der kan udarbejdes på det mentale plan.

Her finder vi oftere de ædle og uselviske tænkere som kun søger indsigt og kundskab for at kunne oplyse og hjælpe deres medmennesker.

Et typisk eksempel er en yngre discipel af det neoplatoniske bevidstheden - ikke når den arbejder som tankesind gennem den fysiske hjerne, men som tankesind der arbejder i sin egen verden, ubesværet af fysisk stof.

De fem naturplaner svarer til de gamles »elementer« således som tabellen viser. Ellerers link til tabell over

De fem naturplan / elementer			
Plan eller verdener		Gamle betegnelser / elementer	
Sanskrit	Dansk	Sanskrit	Dansk
Atma	Vilje	Akasha	Æther eller himmel
Buddhi	Intuition	Vayu	luft
Manas	Tankesind	Tejas eller agni	Ild
Kama	Følelse	Apas eller jala	Vand
Sthula	Fysisk liv	Prithvi	jord